

Matkatoimistomyynnin kasvu vapaa-ajanmatkustuksen varassa

- Työperusteinen matkustus kasvuun vasta vuoden 2024 lopulla

Matkatoimistomyynti jatkoi pandemian jälkeistä kasvuaan vuonna 2024 Suomen taloushaasteiden vaikutuksiin liittyvistä peloista huolimatta. Kustannusten yleinen nousu johti tosin siihen, että monen matkailuyrityksen taloudellinen tulos jäi edellisvuoden tuloksesta. Suomalaiset matkustivat vapaa-ajanmatkoilla niin kotimaassa ja lähialueilla kuin perinteisissä ulkomaankohteissa. Työperusteisessa matkustuksessa alkuvuosi oli haastava, mutta vuoden loppua kohden myös liikematkustus kääntyi edellisvuoteen verrattuna kasvuun.

Suomen matkailualan liiton (SMAL) keräämien, pääosin liiton jäsenyrityksiltä saatujen ennakkotietojen mukaan matkatoimistoalan kokonaismyynti ilman alan sisäistä kertautuvaa myyntiä oli vuonna 2024 noin 1 909,6 miljoonaa euroa. Vuonna 2023 vastaava luku oli noin 1 803,3 miljoonaa euroa. Näin ollen matkatoimistoalan kokonaismyynti kasvoi vuonna 2024 edellisvuoteen verrattuna 5,9 prosentilla. Vuoden 2019 kokonaismyynnistä oltiin jäljessä enää kuutisen prosenttia.

Vapaa-ajanmatkustus yhä kasvun veturina – työperäisessä matkustuksessa takapakkia

Yrityksille ja yhteisöille tapahtuvan liikematkamyyntin sekä tapahtuma-, kokous- ja ryhmämyyntin arvo oli vuonna 2024 noin 550,6 miljoonaa euroa, jossa oli laskua edellisvuoden työperusteisten matkojen myyntiin 2,3 prosenttia. Viimeisellä vuosineljänneksellä työperusteinen matkustus kääntyi kuitenkin kasvuun, ja koska yrityksen taloudelliseen tilanteeseen tai säästöihin perustuvia varsinaisia matkustusrajoituksia tai -kieltoja ei yrityksissä tällä hetkellä juurikaan ole, odotukset liikematkasektorin kasvusta vuonna 2025 ovat myönteiset.

Lentäen tehtyjä matkapaketteja koskeva tilastointi perustuu suurelta osin etukäteen suunniteltuun matkanjärjestäjien sarjatuotantoon. Mukana tilastoinnissa ovat myös matkapaketit, jotka matkanjärjestäjät ovat räätälöineet asiakkaan toiveiden mukaan tai jotka matkustajat itse ovat koostaneet paketiksi matkanjärjestäjän nettisivuilla. Lentopohjaisten matkapakettien tilastoinnin ulkopuolelle jäävä matkapakettimyynti on sisällytetty myöhemmin mainittavaan *muuhun matkatoimistomyyntiin*.

SMALin laatimassa lentäen tehtyjen matkapakettien tilastoinnissa mukana olevien matkanjärjestäjien matkapakettimyynti jatkoi edellisvuosina alkanutta kasvuaan. Myytyjen vapaa-ajanmatkojen määrä oli noin 700 500, missä oli kasvua 6,2 prosenttia edellisvuoden määrään nähden. Tässä tilastoinnissa mukana olevien matkanjärjestäjien liikevaihto matkapakettien osalta oli 738,5 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna liikevaihto kasvoi 6,2 prosentilla.

Matkapalvelumyynti ja lähialuematkailu ylläpitivät kasvua; myös Suomeen suuntautuva matkustus nousussa

Muun matkatoimistomyynnin arvosta tai jakaumasta ei ole käytettävissä täsmällistä tietoa. SMAL on kerännyt vuosien varrella jäsenistöltään laajasti tietoja matkatoimistojen erityyppisten matkojen myynnistä. Mukana on ollut bussi- ja/tai laivapakettien sekä erityisteemojen ympärille rakennettujen matkapakettien ohella erillisinä ostetut matkailupalvelut. Muuhun matkatoimistomyyntiin on sisällytetty myös kotimaankohteisiin myydyt lentopohjaiset matkapaketit sekä ns. incoming-matkamyynti eli suomalaisten matkatoimistojen

koostamat, Suomessa tai sen lähialueilla toteutettavat matkat, jotka on myyty suoraan tai toisen matkanjärjestäjän kautta ulkomaalaisille matkailijoille.

Muun matkatoimistomyynnin arvon arviointi on normaalioloissakin haasteellista johtuen muun muassa siitä, että suuret ulkomaalaisomisteiset online-matkatoimistot eivät ole enää fyysisesti läsnä Suomen-markkinoilla eikä suurin osa niistä ole enää SMALin sateenvarjon alla. Saatavilla olevien tietojen pohjalta muun matkatoimistomyynnin kasvu oli reippaampaa kuin liikematkustuksessa ja lentopohjaisissa matkapaketeissa. Arvio muun matkatoimistomyynnin arvosta vuonna 2024 oli noin 620,5 miljoonaa euroa, eli kasvua vuoteen 2023 oli 12,6 prosenttia. Myynti oli vahvaa niin kotimaassa kuin ulkomailla toteutettujen vapaa-ajanmatkojen, kuten laiva-bussimatkojen, sekä yksittäisten matkapalvelujen osalta. Hyvää kasvua näkyi myös Suomeen suuntautuvassa incoming-matkustuksessa.

Matkatoimistojen myymät kansainväliset ja kotimaan reittilennot

Matkatoimistoissa myytyjen kotimaan ja kansainvälisten IATA-lentolippujen bruttoarvo (sisältäen verot ja veronkaltaiset maksut) vuonna 2024 oli 691,9 miljoonaa euroa, missä oli pudotusta 1,3 prosenttia vuoden 2023 myyntiin verrattuna. Matkatoimistojen lentolippumyynnin kehitys Suomen markkinalla on edelleen Venäjän ja Ukrainan jälkeen Euroopassa kaikkein heikointa. Tätä heikkoa kehitystä selittää muun muassa Venäjän ylilentokielto, jolla on merkittävä vaikutus Euroopan ja Aasian väliseen matkustamiseen ja täten lentoverkostoon Suomesta Euroopan-kohteisiin.

Laivamatkustuksen kasvun veturina matkustus Viroon

Suomen ja Viron välisellä laivareitillä matkusti vuonna 2024 yli 7,5 miljoonaa matkustajaa *. Kasvua vuoteen 2023 oli noin 7 prosenttia. Suomen ja Ruotsin välillä kulki 4,5 miljoonaa matkustajaa * Helsingin, Turun ja Naantalın satamista. Määrässä oli hitunen (0,1 prosenttia) laskua vuoteen 2023 verrattuna. Suomen ja Saksan välillä viime vuonna matkusti puolestaan 166 000 henkilöä*, mikä oli saman verran kuin vuonna 2023. Monille matkustajille laiva ei ole pelkkä kulkuväline, vaan itse matkakohde. Jo 1960-luvulta alkaen säännöllinen laivaliikenne on yhdistänyt Suomen manner-Eurooppaan, ja tänä päivänä Itämeren matkustajaliikenne onkin yksi suomalaisen matkailun kulmakivistä.

* Lähteet: Tallinnan satama, Shippax ja Finnlines

Lisätietoja:

Toimitusjohtaja Heli Mäki-Franti, Suomen matkailualan liitto ry SMAL, p. 09 4133 3550,
heli.maki-franti(at)smal.fi